

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
THÀNH PHỐ BẢO LỘC
TỈNH LÂM ĐỒNG**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: 01/2019/QĐST-DS

Bảo Lộc, ngày 07 tháng 01 năm 2019

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v: Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ BẢO LỘC, TỈNH LÂM ĐỒNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Huỳnh Nguyễn Thanh Trúc

Thư ký phiên họp: Bà Đoàn Thị Anh Đào - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng tham gia phiên họp: Ông Đặng Xuân Hùng - Kiểm sát viên.

Ngày 07 tháng 01 năm 2019, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 166/2018/TLST-DS ngày 10 tháng 12 năm 2018 về yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo Quyết định mở phiên họp số: 09/2018/QĐST-DS ngày 25 tháng 12 năm 2018, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Trịnh Thị T, sinh năm 1958; nơi cư trú: Thôn 9, xã Đ, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng. *Có mặt.*

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu, trong quá trình giải quyết việc dân sự cũng như tại phiên họp bà Trịnh Thị T trình bày: Chị Dương Thị N, sinh năm 1975 là con gái của bà và ông Dương Đình K (đã chết ngày 09/6/2018); chị N không có chồng con. Từ nhỏ chị N bị điếc sâu, nặng cả hai tai; nói năng ngọng ngịu không ai nghe và hiểu được nên chị N không đi học được, không biết chữ và cũng không sinh hoạt ngoài xã hội cũng như tiến hành các giao dịch dân sự được; tình trạng này kéo dài cho tới nay. Mỗi lần bức xúc hoặc tức giận thì chị N rất khó kìm chế được cảm xúc của mình và đập phá đồ đạc trong nhà, thậm chí còn đánh người thân trong gia đình.

Năm 2014 chị N được Ủy ban nhân dân xã Đ, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng cấp giấy xác nhận khuyết tật nặng và hàng tháng được nhận trợ cấp đối với người

khuyết tật. Hiện chị N sống chung với bà và do bà trực tiếp chăm sóc. Tại đơn yêu cầu bà yêu cầu Tòa án tuyên bố chị N mất năng lực hành vi dân sự, tuy nhiên ngày 25/12/2018 bà thay đổi yêu cầu đề nghị Tòa án tuyên bố chị N là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và đề nghị Tòa án chỉ định bà là người giám hộ cho chị N trong việc xác lập, thực hiện các giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Bảo Lộc phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Thư ký phiên họp từ khi thụ lý việc dân sự cho đến trước thời điểm Thẩm phán ra quyết định giải quyết việc dân sự là đúng theo quy định của pháp luật. Đồng thời đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà T, tuyên bố chị N là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng nhận định:

[1]. Về quyền yêu cầu và thẩm quyền của Tòa án: Căn cứ giấy khai sinh và sơ yếu lý lịch của chị Dương Thị N có xác nhận của chính quyền địa phương, thì bà Trịnh Thị T là mẹ đẻ của chị N. Do đó, bà T có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố chị N là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định tại Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự. Chị N hiện cư trú tại xã Đ, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng nên việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2]. Về yêu cầu của đương sự: Theo đơn yêu cầu, bà T yêu cầu Tòa án tuyên bố chị N mất năng lực hành vi dân sự nhưng trong quá trình giải quyết và tại phiên họp bà T thay đổi yêu cầu, đề nghị Tòa án tuyên bố chị N là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Xét việc bà T thay đổi yêu cầu là tự nguyện và không vượt quá yêu cầu ban đầu nên chấp nhận.

Ngày 11/12/2018 Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc đã ban hành Quyết định số 09/2018/QĐ-TA trưng cầu giám định pháp y tâm thần tại chỗ về tình trạng sức khỏe, năng lực hành vi dân sự của chị N. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 124/KLGĐTC ngày 14/12/2018 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết luận: “*Dương Thị N về y học hiện tại bị bệnh chậm phát triển tâm thần vừa/Điếc bẩm sinh (F71/H90 – ICD10); về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi hiện tại bị hạn chế khả năng nhận thức và hạn chế khả năng điều khiển hành vi*”. Do đó, yêu cầu của bà T là có cơ sở, phù hợp quy định của pháp

luật. Căn cứ các Điều 23, 47, 48, khoản 4 Điều 54, khoản 2 Điều 58 Bộ luật Dân sự chấp nhận yêu cầu tuyên bố chị N là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà T là người giám hộ cho chị N theo quy định của pháp luật.

[3]. Về chi phí tố tụng: Quá trình chuẩn bị xét đơn yêu cầu, bà T có đơn yêu cầu trưng cầu giám định pháp y tâm thần tại chỗ đối với chị N, đồng thời đã nộp tạm ứng chi phí tố tụng. Bà T đã được quyết toán theo quy định của pháp luật và không có ý kiến gì về chi phí trưng cầu giám định.

[4]. Xét đề nghị của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp là có cơ sở và phù hợp quy định của pháp luật nên chấp nhận.

[5]. Về lệ phí: Bà T phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định. Tuy nhiên do bà T có đơn xin miễn tiền tạm ứng lệ phí, lệ phí do là người cao tuổi; nên thuộc trường hợp được miễn tiền tạm ứng lệ phí, lệ phí.

QUYẾT ĐỊNH

Áp dụng các Điều 23, 47, 48, khoản 4 Điều 54, khoản 2 Điều 58 Bộ luật Dân sự năm 2015; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về án phí, lệ phí Tòa án.

1. Tuyên bố chị Dương Thị N, sinh năm 1975 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Chỉ định bà Trịnh Thị T, sinh năm 1958 (*Mẹ đẻ của chị N*) là người giám hộ của chị Dương Thị N.

Bà T đại diện cho chị N trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của chị N.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà T có đơn xin miễn tiền tạm ứng lệ phí, lệ phí do là người cao tuổi; nên thuộc trường hợp được miễn tiền tạm ứng lệ phí, lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

4. Đương sự có quyền làm đơn kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Lâm Đồng;
- VKSND TP. Bảo Lộc;
- Chi cục THADS TP. Bảo Lộc;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký và đóng dấu)

Huỳnh Nguyễn Thanh Trúc